

DIRECTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unitatea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 150 Lei
Pe 6 luni . . . 75 Lei
Pe 3 luni . . . 40 Lei
Pentru America 2 Dolari
Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond. La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Prima canonizare jubilară

Sora Tereza de Pruncul Isus ridicată de Sfântul Părinte al Romei la onoarea altarelor

(vb) Maiul zimbitor al florilor dulci de primăvară a intrat Dumineca trecută în Bazilica Vaticană, îmbrăcând eu raze de-o strălucire cerească aurul mosaicilor secolariși acoperind de o lumină tainică colosul artistic de sub superba cupolă a lui Michelangelo, care sa umplut de cerești cântece virginale — echoul lin îngânător din centrul artei muzicale.

Încă odată sfinții imortali depuși în imensul mausoleu dinprejurul osemintelor Vârhoneului Petru au tresărit de bucurie în mormintele lor pline de glorie, când în 17 Maiu 1925, în fața întregii biserici militante, vocea blândă și infalibilă a Vicarului lui Hristos a ridicat în rândul sfinților pe umila fecioară a Carmelului din Lisieux: pe Sora Tereza de Pruncul Isus.

Abia sunt doi ani, de când Sora Tereza fu ridicată la onoarea strălucirii din Gloria lui Bernini și-acum sutele de mii de devoți ai ei au putut îngenunchia din nou în fața ființei sale mistice, încunjurate de splendoarea cerească din corul sfinților. Copila abandonată a Carmelului solitar din Lisieux a atras din nou milioane de priviri asupra ființei sale, care a stârnit atât entuziasm înflăcărat și a stors atâtea aplauze însuflețite în toate unghiurile, unde „ploaia de roze” a împrăștiat aroma virginității sale îngerești.

Sfânta Tereza e o floare grațioasă, îmbocită într-o dimineață caldă de iubire și credință sfântă, ce a suris pentru câțiva ani scurți într-o grădină frumoasă — adevărat laboratoriu milenar de sfinți —, de unde a rupt-o acum Preafericitul Părinte al Romei, pentruca să deoreze și să parfumeze cu ea altarele noastre. A fost primul boboc de floare, pe care Papa Pius al XI-lea l-a oferit lui Isus, după elevarea sa la Pontificat, în rândul fericților; și tot ei l-a rezervat cinstea de-a deschide seria canonizărilor jubilară, decretate de infalibilul Păstor suprem al bisericii Domnului... Iată, cum surde providența divină acestui ales vas alui Dumnezeu.

Dar nu e de mirat, căci Tereza de Pruncul Isus e o adevărată binefacere dumnezească, hrănită acestui veac atât de nefericit și atât de desonorat în fața Ceriului și a istoriei. Este un adorabil joc alui Dumnezeu, care delectându-se delicios de cei mici, încurcă pe oamenii „mari”, disprețuitori de tot ce este „mic”, arătându-ne nouă — cari cu o ambiție impacientă vom s'ajungem cele mai înalte mări — în ce consistă arta divină de a perfecționa și gloriifica sufletele. În această vreme de păgânism răvniat, în care tinerimea, în cea mai mare parte, a deraiat dela idealul adevăratei frumuseți spirituale, Dumnezeu în mila sa nemărginită

așează în candelabrul bisericii gingașul exemplar al fragedei și candidiei copile carmelitane.

Și această copilă a bătut recordul celebrității pe toate căle: pe calea vieții, a virtuții și a gloriei!..

Născută în 1873; moartă în 1897; venerabilă în 1921; beatificată în 1923; sfântă în 1925! — Iată întreagă istoria ei O jumătate de veac — în care timp alți muritori încă bat căile fărădelegilor păcătoase — îi fu de-ajuns pentru ea pe „ascenzorul său divin” — cum îl numește ea — să percurgă cu o iușală fulgerătoare, și fără precedent, calea minunată a supremei onori, pe care o poate ajunge o creatură pământească.

În viața sa totul e „mic”. Nimic extraordinar, nimic miraculos, nimic uimitor, nimic mare — afară de iubirea sa, care într-adevăr îi fu mare.

Spirit și inimă de poet, sfânta Tereza iubi livezile, florile, marea, ceriul și stelele, cărora inima sa palpitantă le spunea atâtea vorbe dulci de iubire și de admirare; pe când marea, florile și ceriul îi răspundeau într-un limbaj inocent, seducător, arătând înfinita frumusețea a Creatorului lor. Ea a cântat iubirea în tonul cel mai înalt, cel mai îndrăzneț posibil, înălțându-se pe aripile fermecate ale artiilor „cântecului său de iubire” până la brațele lui Isus, unde se odihni abandonată în nemărginita sa confidență.

Prin toate rugăciunile sufletului său de umilă Carmelitană, prin toate suspinurile inimei sale melodioase nu ceru decât să crească, să se înalțe, să se ridice pe brațele lui Isus, rămânând „copilă” în simplitatea inimei sale, în umilința spiritului său inocent, în smerenia și puținătatea operilor sale. Astfel putu pătrunde secretul vorbelor Mântuitorului: „Dacă nu veți fi asemenea pruncilor, nu veți intra în împărăția ceriului”. Pentru aceea nu extaze, nu prodigii, nu fapte zgomotoase, nu ținută impresionantă, sunt caracteristicile vieții sale pământești, ci întreagă lumea ei este sufletul său, întreg imperiul ei este inima sa.

Aripile ei sunt iubirea. Iubirea, care capitulează, se abandonează, se încrede, e discretă și generoasă: O odevarată iubire de copil mic... Atât!.. Tereza și sfințenia sa toată e aci! Aceasta e viața sa, calea sa, secretul său... Un adevărat secret, pe care Dumnezeu îl vrea atâzi revelat, glorificând într-o atmosferă plină de lumină pe mica Sa mireasă, cu dorința ferbinte, ca alte multe suflete să fie sfințite pe aceeaș cale sigura și rapidă a „ascenzorului divin”.

O sfântă dorință, un de-atâtea ori repetit vis s'a întrupat Dumineca trecută. Tereza, pândcând a fost în viață, dorea, aspira, visa cu tot dinadinsul, să ajungă sfântă. Și Isus, care

răsplătește toate dorințele pii, iată îi împlinește acest ideal. El a încoronat pe sora Tereza cu aureola eternă a predestinațiilor; iar pământul — acompaniind într'un glas arile sublime de mărire ale corurilor serafice — înalță rugăciuni evlavioase către bolta azurie, cerând cu inzistență:

— Sfântă Tereza, roagă-te pentru noi!

Dela congresul librarilor români, ținut la București în zilele de 3—4 Maiu curent, reținem cuvântul hotărît și energic al lui Popescu-Târgoviște, care arătând că librăria nu e un comerț de interes personal, a cerut măsuri viguroase contra publicațiilor imorale, cari pervertesc sufletul tinerimei.

Rezultatul acestei foarte norocoase intervenții a fost din cele mai salutare, fiindcă în noile statute, cari nu prevedeau nimic în acest punct, s'a introdus un amendament de următorul cuprins: *Se vor aplica sancțiunile prevăzute în statut... în cas când un membru societății editează sau vinde, subvenționează sau publică scrieri, tablouri, vederi etc. cu caracter obscen și pornografic, care amenință bunele moravuri ale societății.*

Să vedem acum care va fi rezultatul acestei frumoase hotăriri.

Legea învățământului particular. Cu toate protestele unite ale reprezentanților confesiunilor minoritare, la cari s'a alăturat și cuvântul păr. senator Dăianu dela Cluj, luând apărarea școlilor noastre confesionale, proiectul de lege referitor la învățământul particular, cuprinzând toate categoriile de școli, a fost votat din partea Senatului. La discuția pe articole, la care a participat și I. Preașf. păr. mitropolit Vasile, s'au adus, ce-i drept, câteva amendamente cerute de ceice căutau să salveze măcar ceva din drepturile avute înainte, dar în general se poate spune, că tipul școlii confesionale de ieri, omorât, în ce privește învățământul primar și primar-normal, încă prin legea școlară din anul trecut, a fost îngropat acum definitiv și încă pentru toate categoriile de școli.

„Monitorul Oficial” ține cu desbaterile lui parlamentare încă abia pe la sfârșitul lui Martie, așa că asupra celor petrecute la Senat ne putem orienta deocamdată numai din rezumatel destul de defectuoase ale gazetelor. Atâta reiese totuși și din astea, că d. ministru Anghelescu, răspunzând I. Preașfinției Sale păr. mitropolit Vasile — care a cerut ca școlile confesiunilor românești să nu fie cuprinse în acelaș regim — a promis, că în ce privește școlile secundare din Blaj, Brașov, Năsăud, Beiuș și alte localități, ele vor fi supuse unui regim special, și aceasta ca un semn al recunoștinței poporului român față de aceste instituite. Corpul didactic al acestora va fi plătit și pensionat de stat, așa că statul totuși nu va fi nici în viitor cu totul străin de învățământul confesional, dar, firește, aranjarea

definitivă a acestei chestiuni, la care — cum a spus d. ministru al instrucțiunii — are cuvânt și ministrul finanțelor, se va face printr-o lege specială, înfrâng deocamdată tot învățământul, care nu e de stat, în prevederile noiei legi a învățământului particular.

Situația, ce ni-s'a creat prin această lege nu este de loc încântătoare, chiar dacă pe urma stăruințelor ce se vor mai depune vom isbui să salvăm cele câteva școli secundare — nu și pe cele normale! —, pe cari le avem. Camera deputaților va trece mult mai ușor decât Senatul peste această latură a proiectului și astfel — cu tot protestul, pe care minoritățile vor să-l mai facă la M. Sa Regele — noua lege va sigila desigur foarte curând mormântul școlilor noastre confesionale.

Dar chestia este mult mai importantă, de cât să putem încheia cu aceasta considerațiile noastre asupra noiei situații școlare.

Pentru un altar.

Alte contribuții pentru noul așezământ cultural al Blajului. — O frumoasă inițiativă a prefectului dela Târgu-Murăș.

Expirând la 12 Maiu c. concursul pentru partea a doua a lucrărilor dela »Institutul recunoștinței«, Consistorul arhiepiscopesc a încredințat executarea lor tot priceperii dlui inginer Ioan F. Negruțiu dela Cluj, care a prezentat oferta cea mai favorabilă.

Pentruca acest nou altar al culturii românești să poată fi predat cu începerea noului an școlar înaltei sale meniri, nu se mai cere deși decât ca Blajul să aibă sumele necesare pentru finanțarea lucrărilor. Partea aceasta este incontestabil cea mai dificilă, și fiindcă nu este încă definitiv aranjată, lucrările mai suferă puțină amânare. Ele reclamă o sumă de peste patru milioane Lei, dar cunoscând bunele intențiuni ale »Băncii Naționale«, care afară de un ajutor efectiv de 100,000 Lei, ne-a mai asigurat și un împrumut ieftin, și văzând că ofertele marimonioase au început să curgă de nou din

toate părțile, avem cele mai bune nădejdi, că că lucrul început va fi dus la sfârșitul dorit.

Pentru a mulțumi celorce au grăbit să ne ajute, și pentru a servi și altora ca indemn, dăm aici o parte a ofertelor mai nouă, subliniind în chip deosebit frumoasă pildă a dlui Victor Maior, prefectul județului Murăș-Turda, care încrindu-se însuși cu 10,000 Lei în fruntea listei, a făcut în județ o colectă de 61,239 Lei. De asemenea încrăm cu multă satisfacție noile jertfe ale preoțimeii, care în cele mai multe protopopiate din arhidieceză s'a angajat iarăși solidar să contribuie după puteri la cimentarea noului așezământ de cultură al Blajului.

*

Din ofertele mai nouă publicăm azi următoarele:

»Banca Națională«, București	100,000
»Economul«, Cluj	50,000
Dr. Ștefan C. Pop, fost ministru	10,000
Victor Maior, prefect, Târgu-Murăș	10,000
Dr. Ioan Bălan, canonic, Blaj (oferta III)	10,000
Ioan Spătaru, preot, America	10,000
E. D. fost elev al școlilor Blajului	10,000
Fodor Bela, proprietar Păcureni	10,000
Petru Boțian, primpretor, Toplița rom.	7500
»Doina«, inst. de cred. și ec. Câmpeni	5000
Centrala cooperativelor, București	5000
Ioan Boeriu, preot Lechința de Murăș (oferta II)	5000
Ludovic Vida, preot, Carăii-mari	3184
» » (colectă)	2800
Dr. Aurel Caliani, adv. Teaca, (»)	2300
Emil Andreșan preot Băla (oferta II)	2223
»Câmpeana«, inst. de cred. și ec. Mociu	2000
Enea F. Bota, prot. Murășludoș (oferta II)	2000
Alexandru Precup, preot Șeușa (») II)	2000
Vasile Suciu, preot Căpuș (») II)	2000
Preoții din protopopiatul Blajului (Aurel C. Domșa protopop, Nic. Lațiu, Nic. Ungurean, Vasile Moldovan, Ioan Ciufudean, Gh. Meseșan, Aur. Hărșan, Vas. Moldovan iun., Teod. Abrudan, Sev. Frățilă, Sol. Barbu, Vas. Băcilă, Șt. Lita, Io. Handrea, Dem. Boariu, Vict. Aaron, Iul. Buisoiu, Io. Bătăcui, Io. Deac, Dion.	

Velicea, Io. P. Păcurariu, Io. Mărginean și Vict. Moldovan) câte	2000
Enea Ramonșan, profesor, Cluj	1500
Laurean Maior, pretor, Târgu-Murăș	1500
Preoții din protopopiatul Aiud (Ioan Bucur protopop, Rom. Pop, Io. Sântimbrea, Ier. Man, Io. Mărian, Tr. Rațiu, Liv. Brândieș, Io. Oprinca, Sim. Marcu, Laur. Stâncel, Șofr. Pop, Aur. Peculea, Io. Ciortea, T. Pop, Cr. Radu, Eug. Stâncel, Teod. Bunea, Aur. Pascu, Teod. Maier, Tr. Lazar, Teod. Radu, P. Suciu și Io. Tocaciu) câte	1000
Preoții din protopopiatul Ludușului (Aug. Marcu, Nic. Cucuiu, Gh. Dănilă, Teod. Hărșan, Io. Bozdog, Al. Circa, Pav. Moldovan, Oct. Mihălișan, Io. Belu, Alex. Șovaroși, Oct. German, Rom. S. Orbean, P. Bălaș, Aug. Cioba, Alex. Precup iun. Ben. P. Lupu și Alex. Vodă) câte	1000
Preoții din protopopiatul Alba-Iulia (Vasile Urzică protopop, Lud. Luca, Traian Boțian, Am. Frâncu, Aur. Giurca, Sav. Cornea, Eug. Totoian, Iz. Rusu, Io. Bărsan, Nic. Crețiu, Ios. Pop, Nic. Stroia, Adr. Nestor, Io. Bârlea, Nic. Necrilescu, Io. Pop, Liv. Dumitrean, El. Magda și Io. C. Șira) câte	1000
Dr. Benedict Rusu, notar p. Carăii-mari Gh. și N. Darabanth, Carăii-mari	1000
Augustin Blășian, Hidig	1000
Victor Gergely, protopop Ghimesfăget	1000
Dr. Ioan Sârbu, medic Odorheiu (oferta II)	1000
Iosif Frollo, profesor, București	1000
Comuna politică Tritul de sus	1000
»Aurora« inst. de cred. și ec. Năsăud	1000
Insoțirea de credit, Agârbiciu	1000
Soc. Valea Murășului, Toplița rom.	1000
Succesorii Mendel Schram, Reghin	1000
Dr. Simion Sârcea primpr. Reghin	1000
Emanuil Popa, primpretor Band	1000

□ □ Foia „Unirii“ □ □

O mișcare frumoasă.

Raportul comitetului reuniunii „Sf. Maria“ a femeilor române gr.-cat. din Cluj, pe anul 1924.*)

III. *Binefacere.* Reuniunea și-a ținut de datorie și acest an să organizeze o serbare de Crăciun, cu pom și împărțire de daruri. De data aceasta seara noastră de Crăciun a întrecut orice așteptări, căci s'au distribuit daruri în valoare de aproape 15,000 Lei, spre mângâierea părinților și bucuria copiilor. Daruri câștigate dela autorități și comercianți au completat dărnicia tradițională a reuniunii noastre. 40 copii au fost îmbrăcați complect.

Au mai fost ajutate, pe lângă discreția cuvenită, femei sărace, lipsite.

IV. *Viata socială.* Pentru susținerea acțiunii sale reuniunea are nevoie, pe lângă dragoste, de fonduri.

Anul acesta reuniunea s'a bizuit mai mult pe cotizațiile de membri și pe colecte în străngerea fondurilor. După serata foarte succesă din luna Martie 1924, care a adus un venit de 20,850 Lei, a mai aranjat numai o singură serată — de data aceasta dansantă —, la prinderea postului de Crăciun, care a adus un venit de 5657 Lei, deși din motive tehnice pregătirea ei lăsase de dorit.

*) Trebuind să ne ocupăm în numărul ultim mai pe larg de serbările dela 3/15 Maiu, dăm abia acum partea din urmă a acestui raport. N. R.

Un fond de 1000 Lei, întemeiat în memoria fericitului Dr. Iulian Pop, fost bărbat de încredere al reuniunii, a fost întrebuițat pentru procurarea unei acoperitoare de altar.

Spiritul social în sânul reuniunii a fost activat prin convenirile intime aranjate pentru lucrarea împreună — în șezătoare sau clacă — a odăjdilor sfinte.

V. *Relațiunile noastre cu alte reuniuni* au fost cordiale. După ce facem parte un lung șir de ani din „Uniunea femeilor române“ dela Brașov, numai bucura ne-am putut de vestea trimisă de dna Baiulescu, că falanxul Uniunii s'a întărit mai nou prin aderarea la această uniune a societăților feminine din Moldova. Unirea aceasta s'a pecetluit la congresul ținut la Rusale (15 Iunie 1924) în Baia-mare. Reuniunea noastră a fost reprezentată aci cu multă demnitate prin delegatele: Dnele Elena Dr. Pteancu și Tulia Lucaciu.

Din frumosul raport al delegatelor reținem pasagiile, care arată, că „importanța acestui congres consistă nu numai în faptul, de a ne fi văzut adunate toate organizațiile care muncesc pentru aceleași scopuri și idealuri, ci cu deosebire în cunoașterea reciprocă a activității și a direcției în care muncesc fiecare organizație locală, în uniformizarea și armonizarea muncii, în încurajarea împrumutată, și sprijinul moral ce-ți oferă conștiința de a face parte din o mare organizație feminină, întinsă peste țara întreagă... Activitatea reuniunii noastre a fost apreciată de congres și răsplătită prin frenetice aplause.

În deosebi s'a remarcat, că reuniunea noastră a fost singură, care a dezvoltat activitatea într-o direcție specială, de a înfrumuseța biserica și altarul, o activitate femeiască, de cât care mai potrivită nici că se poate.

„Congresul din Baia-Mare ne-a întărit mai mult în convingerea, că direcția în care lucrează reuniunea noastră este cea mai nobilă din câte poate să aibă o reuniune de femei. De aceea insistăm și din acest prilej, ca membrele să lucreze cu devotament, luând toată parte activă la realizarea scopurilor reuniunii. Îndeosebi acum, când bisericile românești gr.-cat. din Cluj din mila lui Dumnezeu s'au întărit mult cu două, va avea reuniunea noastră larg teren de activitate spre a împodobi cu haine și icoane bisericile noi...”

Văzând cât bine poate izvorî din contactul reuniunilor feminine, așteptăm cu dor, ca comisia centrală din Blaj a reuniunilor mariale gr.-cat. să-și înceapă munca de îndrumare și organizare a colaborării reuniunilor surori.

Cunoscând principiul împărțirii muncii pe care se întemeiază progresul și armonia acțiunilor, comitetul nostru a făcut preparative ca să întemeieze comitete filiale în noile noastre parohii din Mănăștur și Cordoș, nizuindu-se ca cu timpul fiecare biserică să-și aibă secțiunea sa, alcătuită o puternică reuniune, cu număr mai considerabil de membri decât acum.

VI. *Numărul membrilor reuniunii* noastre de fapt nu ne poate mulțumi, știind că numărul credincioșilor noștri este în Cluj 25,000 adică a 1/4-a parte a tuturor locuitorilor.

BISERICESTI

Pentru zilele de 8—25 Iunie, „Curierul creștin” dela Gherla anunța o nouă *visitație canonică* a Preasfințitului Iuliu al Gherlei. Mânecând dela Reteag, ea se va termina la Neand mare, atingând cu totul 35 de comune. Incheierea solemnă se va face la picioarele Maicii Domnului dela Bicsad, unde zilele de 26—9 Iunie vor fi sfințite cu misiuni populare.

Mânecând dintr'un caz concret, sulevat de inspectoratul regional școlar dela Oradea mare, ultima conferință a episcopatului nostru hotărât, că zilele conceperii sf. Ana (9 Decembrie) și a celor Trei Ierarhi (30 Ianuarie) sunt a se considera din punct de vedere școlar ca *sărbători nelegale*, urmând ca elevii să nu fie opriți în aceste zile dela frecventarea prelegerilor.

Cu excepția părților nordice ale Ardealului, unde sub influința sărbătorii Immaculatei conceperii din biserica apusana, s'a introdus contrar, prima n'a fost socotită în biserica noastră nici când ca sărbătoare legată, în vremea a doua figurează ca atare în toate cărțile mai nouă. Situația lor nefiind deci aceeași, n'ar fi stricat poate o mică lămurire și ce privește caracterul lor pentru lumea ce nu mai umblă la școală.

Afară de exercițiile spirituale ținute pentru preoți în legătură cu pelerinajul cunoscut dela mănăstirea Prislopului, *reuniunea de sărbători a eparhiei lugojene* a mai ținut în timpul din urmă misiuni populare în Geoagiul de jos (unde le-a condus pâr. Dr. Nicolae Blănzușu) și la Livadia (predicând pâr. Gheorghe Muntean și pâr. Arion Migia).

Pentru zilele de 6—10 Iulie c. se anunță noi exerciții spirituale, la Lugoj, pentru preoții cari n'au participat la cele din anii trecuți.

Dintr'o cerculară a episcopului Visarion dela Bălți — unul dintre puținii arhieri ortodocși, cari nu au resentimente față de crești-

Față de trecut găsim totuși un mic progres.

Avem membre fondatoare	75 (1923—56).
„ „ pe viață	70 (1923—75).
„ „ ajutoare	57 (1923—61).
membri binefăcători	51 (1923—43).
Total	253 (1923—236).

Când vom fi organizați pe parohii, și când vom adopta modul de propagandă din casă în casă, organizând micile celule ale societății, numai atunci va putea afirma reuniunea, că ea dat toată silința, să împlinească complect misiunea sa, de a înșirui femeile române unite la jurul altarului, de a zidi cetatea credinței, de devotamentului și a jertferei pentru cel mai nobil ideal religios-cultural.

În speranța acestui viitor apropiat, încheiem raportul general cu rugămintea:

- să binevoiați a lua la cunoștință și a proba acest raport;
- a exprima mulțumirile adunării pentru toți donatorii și sprijinatorii reuniunii;
- a primi abdicarea întregului comitet, al cărui mandat expiră acum și a alege un nou comitet pe un period de trei ani.
- a asculta raportul casei și a da absolutorul casieriei pentru buget.

Cluj, 25 Februarie 1925.

Livia Dr. Boilă (ss) Prof. Dr. Al. Borza
prezidentă. secretar.

nismul Romei papale — reținem următoarele *cuvinte adevărate despre îmbrăcămintea de azi a femeilor*:

„Felul cum ele umblă azi, pe uliți și prin toate localurile publice, îmbrăcate, sau mai bine zis desbrăcate, arată o nerușinare pe care orice cârmuire civilizată ar trebui s'o pedepsească cu asprimi polițienești. Niciodată pervertitorii gustului estetic în îmbrăcămintea femeilor, nu și-au bătut joc mai mult de ele și de societatea orășanească, decât prin moda celor din urmă ani, fără ca cineva să reacționeze”.

Conștiu de datoria, că biserica trebuie să ia măsuri în fața acestei situații, împotriva căreia biserica apuseană și-a spus demult și în repetite rânduri cuvântul, Preasfințitul Hoftinului impune preoților săi să nu admită în biserici „femei înfrurite de moda de astăzi a târgurilor, care le arată desbrăcate și de straie și de rușine”. — Este o măsură, care ar trebui imitată de toți și mai ales de patriarhul dela București.

Gazetele anunță, că *patriarhul ecumenic al ortodoxiei și-a dat demisia*, pentru a se putea alege un altul, care să fie agreat din partea guvernului otoman. Apropos de această știre, oficiosul guvernului, „Viitorul”, scrie în numărul său de ieri următoarele: „Prin știrbirea crescândă a prestigiului său, patriarhia ecumenică din nefericire nu poate fi așa cum gloriosul său trecut — probabil cel înainte de Cerulariu! N. R. — i-ar reclama”.

Și aceasta — adaugem noi — mai ales după ce, în urma schimbării oficiale a numelui rezidenței, va trebui să se numească pe viitor „patriarhul de Stambul”.

Ridicându-se într'un sinod eparhial din Ardeal cum să se intituleze noul *patriarh român*, chestiunea a ajuns și în Sinodul dela București, care a discutat-o apoi zile de rând, fără a putea conveni asupra unei titulaturi potrivite. Titlul de „Inalt Preasfințit” este al mitropoliților, „Sanctitatea Sa”, cum a început să i-se zică, nu este nici românesc, nici oriental, iar acela de „Sfinția Sa”, cum se numește părintele creștinătății române, este la noi titulatura simplilor preoți de mir. — Probabil va trebui deci să se publice concurs pentru a se găsi o formulă potrivită.

Știri mărunte.

Personale. Punându-se legea învătășământului particular pe neașteptate în discuția Senatului, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE a trebuit să renunțe la pelerinajul roman, plecând încă de Lunia trecută la București, de unde, după votarea legii, s'a întors ieri la reședință. Lunia viitoare va pleca însă de nou pentru a lua parte la discuția legii noului regim al cultelor.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit pe pâr. Aurel C. Domșa (protopopul Blajului) de protopop onorar și asesor consistorial, pe pâr. Domițian Cupșa de protopop al Sărăuadului, pe pâr. Dr. Grigoriu Strîmbu de protopop onorar, pe prof. Ioan Petringel de adm. protopopesic al Bistriței, pe pâr. Liviu Hales de adm. local la Spermezeu, iar pe pâr. Petru Vlad de adm. local la Săliștea, beneficiul de jos.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe pâr. Ioan Bejan de paroh I la Ticvaniul mare, iar pe pâr. Iuliu Olariu de adm. parohial la Veșel.

Congresul „Ligii culturale”. Joia trecută s'a început la Timișoara, cu un bogat program de 2 zile, congresul „Ligii culturale” de sub prezidenția dlui N. Iorga. Afară de partea oficială

a congresului, care cuprinde și alegerea comitetului central pe alți 3 ani, programul are, între altele, pentru ziua primă și un concert al corurilor bănățene, la cari s'a alăturat și unul din Săliștea Sibiiului, iar pentru a doua zi o conferință a dlui N. Iorga despre „Unitatea culturală a Românilor în literatura românească”. — În zilele de 23 și 24 Maiu se face o excursie la Lipova și Sarmisegetuza.

Premii literare. Comitetul societății scriitorilor români, întrunit sub președinția d-lui Octavian Goga, s'a ocupat cu desemnarea premiilor pe care societatea le acordă celor mai bune lucrări apărute în cursul anului. Premiile au fost acordate în modul următor: d-lui Ion Foti, premiul de șase mii lei, pentru volumul de poezii „Spre necunoscut”, d-nei Stahl, premiul de patru mii lei, proză, și d-lui Const. Răuleț, premiul de două mii lei, pentru volumul „Ordaliile lui Mionel”.

Locale. Joia viitoare, Înălțarea Domnului, va predica în catedrală Reverendul Octavian Pop, iar Dumineca viitoare, a sfinților părinți, Reverendul Alexandru Lupeanu, ambii profesori la liceul de fete.

— O minusculă trupă teatrală, care nu merită să-i pomenim numele, reușind să obțină sala de gimnastică a liceului, a venit în fața publicului — compus în majoritate din elevi și eleve — cu o seamă de cuplete atât de frivole, încât lumea bună n'a putut să le-asculte. Demonstrația cu fluerături ce-a urmat, va fi, sperăm, pentru toți o bună lecție în ce privește piesele cari pot fi date — și pentru elevii de școală — în sala de gimnastică a liceului nostru.

— Joia trecută s'a oprit la noi pe o zi școala de artilerie dela Sibiu, condusă de d. colonelul Fălcoianu, pentru care profesorul Gregoriu Pădureanu, dela liceul de băieți, a ținut o conferință asupra Blajului.

Stambul, nu Constantinopol. Guvernul otoman, care e pe cale de-a părăsi Angora, a hotărât ca vechea capitală a imperiului, Constantinopolul la care se întoarce, să se numească pe viitor „Stambul”. Lucrul acesta s'a notificat tuturor ambasadelor și legațiunilor străine, cu adausul, că cu începere dela 4 Iunie c. nu se va mai primi nici o corespondență cu adresa Constantinopol. Motivul, care a determinat guvernul otoman să ia această hotărâre, este, că Constantinopolul este nume grecesc.

În atențiunea preoților. Ni-se cere publicarea următoarelor șire, cărora le facem loc cu plăcere: „Turnătoria de clopote *Buzdughina și Hosa* din Sibiu a liferat două clopote pentru parohia Lemnia și Boroșneul-mare din Săcuime și enoriașii acestor parohii sunt foarte mulțumiți cu lucrarea, cu materialul și cu prețul clopotelor trimise. Iar subsemnatul, care cunoscând personal această firmă cneșă, a procurat clopotele, o recomand cu căldură parohiilor noastre pentru binevoitorul sprijin — *Mihail Hodârdu*, protopop”.

Târgul Moșilor. Primăria capitalei ne cere publicarea următoarelor șire: „Ministerul comunicațiilor a făcut cunoscut primăriei capitalei (adresa Nr. 7435 din 2 Maiu c.), că a acordat pentru vizitatorii „Expoziției Târgul Moșilor”, care va avea loc la București între 17 Maiu — 18 Iunie c. o reducere de 50% din tariful în vigoare. În consecință vizitatorii vor plăti la ducere tariful integral, iar înapoierea se va face gratuit pe baza certificatului ce se va elibera de Comisariatul expoziției”.

x. Interesant: O nouă speranță costă 2 Lei. Azi totul se cumpără, până chiar și speranțele, nădejile. Nu-i de ajuns să spui: Sper că am să câștig una sută mii Lei. Trebuie chiar să cumperi câteva speranțe. Dacă îți cumperi 5, 10, 20 de bilete ale loteriei sindicatului presei române, à 2 Lei biletul, nu faci altceva decât cumperi câteva speranțe, că la 16 August vei putea într'adevăr să te numeri între fericii câștigători a unuia din cele peste 5400 câștiguri în bani de sute mii Lei. Comandați dar asemenea bilete de loterie, câte 10 sau 20 bucăți a Lei 2, trimițând banii la agenția de publicitate Rudolf Mosse, Cluj, Piața Unirii 37 (Secția „Loteria presei”).

† **Păr. Samoilă Socol**, preot în Berivii-mici (arhidieceză), s'a stins la 7 Maiu c. în anul 75 al vieții și 52 al preoției sale cinstitute. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Margareta Dr. Meșter n. Cigăreanu**, cunoscuta intelectuală ardeleană, care a dezvoltat o bogată activitate culturală, scoțând și un volum de schițe și nuvele, s'a stins la 16 Maiu c. în anul 53 al vieții. Afară de număroasele rudenii o deplâng și atâția stimători din toate părțile țării. — Odihnească în pace!

† **Laurențiu Togașel**, un vrednic institutor dela Târgu-Murăș, s'a stins acolo la 15 Maiu în anul 43 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

A. Cluj. Afară de cele plătite dela inserate, anunțuri literare nu facem din principiu decât după ce ni s'a trimis cartea respectivă.

M. Sibiu. Gravelor amenințări, mai mult politice decât ortodoxe, ale dd. dela »Țara noastră« din Cluj, cari binisor înainte de-a fi ajuns la puterea visată, se credeau deja la înălțimea fotoliilor ministeriale, nu le-am dat intenționat nici o atenție, fiindcă eram siguri, că îndatăce ar fi isbutit să parvină, ar fi avut față de noi altă atitudine, cerută de interesele guvernării. Dar lucrurile par a se fi schimbat radical; alte vânturi au început să bată și... amenințările s'au potolit și așa ca pria farmec. Domni dela revista clujană sunt azi, după reînvierea federației democratice, mult mai puțin rășboinici și avem bune nădejdi, ca în curând o să ne facă chiar propuneri formale de... armistițiu.

N. Coruia. Președintele societății »sf. Unire« este acum în pelerinaj la Roma și astfel nu vă putem da informații mei amănunțite asupra ei. Pe cât știm însă, cu toate stăruințele depuse de mai bine de o jumătate an, nici azi nu s'a putut obține înscrierea ei în registrele persoanelor iuridice și până atunci, evident, este imposibilă orice activitate. Vă rugăm deci să fiți deplin încredințați, că sumele vărsate »nu s'au topit«, ci sunt depuse la bănci, unde fructifică în folosul societății, care sperăm că în timpul cel mai scurt totuși va reuși să se urnească din loc.

T. Ilba. Pentru moment nu vă putem recomanda decât firma Vasile Hoza din Sibiu, care inserează de altfel statornic în acest organ. Conducătorul »Atelierului de ornate« din Blaj, luând și el parte la pelerinajul din Roma, s'a dus, pe cât știm, și cu gândul de-a aduce materii potrivite pentru ornate și atunci, reluându-și atelierul nostru activitatea, preoțimea va fi desigur încunostințată, pentru a putea face aici comanda necesare. — Incolo multe felicitări pentru frumoasă izbândă.

Dr. B. Cluj. Privitor la retipărirea dorită, binevoii a lua contact cu tipografia, arătând numărul exemplarelor ce dorii, precum și eventualele schimbări pe cari le credeți necesare. Și aceasta cât mai curând, fiindcă »sațul« nu poate fi păstrat prea mult timp. — Nu strică să trimiteți și un model din cele vechi, fiindcă cel trimis s'a pierdut.

P. Husușău. După ce ofertele din anul trecut ale preoțimii au fost publicate, binevoii a ne arăta care este oferta lor din acest an și o să vă servim cu toată plăcerea.

S. Romoșel. Pentru amândoi e achitat până la sfârșitul anului curent. — La Pricaz se trimite.

S. Bardoș. Achitat până la finele anului. N'a fost aici o restanță.

Parohia română unită — Toplița română.

Nr. 57—1925.

Concurs.

Curatorul bisericesc gr.-catolic din Toplița română (jud. Murăș-Turda) publică prin aceasta, pentru zidirea din nou a bisericii, concurs de licitație pe ziua de 8 Iunie 1925, orele 2 după masă (în localul primăriei comunale).

Ofertele vor fi închise și adresate oficiului parohial gr.-cat. în Toplița română, purtând pe plic inscripția: »Ofertă pentru zidirea bisericii gr.-cat. din Toplița română«.

Planul, preliminarul și toate condițiile lucrărilor, se află și pot fi studiate la oficiul parohial din Toplița română, zilnic între orele 3—6 după masă.

Toplița română, la 10 Maiu 1925.

Curatorul.

(89) 1—1

„PLUGARUL“. Insoțire economică comercială — Blaj.

ACTIVA	Cto Bilanț pe anul 1921.	PASIV	
Cassa	64,056'02	Quote	150,000
Efecte	37,000'—	Fond de rezervă	70,000
Cto-Curent	64,857'—	Depuneri	281,454
Debitori	100,482'71		
Cereale	75,709'—		
Magazin de cherestea	159,349'27		
	<u>501,454'—</u>		<u>501,454</u>

Blaj, la 30 Martie 1925.

ss. Dr. Ioan Bălan ss. Dr. Alexandru Rusu ss. Vasile Moldovan

Lichidatorii însoțirii economice comerciale „PLUGARUL“.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu registrele de contabilitate.
Blaj, la 31 Martie 1925.

ss. Traian German ss. Alexiu Pop ss. T. Novac
ss. Vasiliu Barna ss. Ioan Pușcaș

Membri comitetului de supraveghiere.

Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească

SIBIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL
ATELIER MECHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE din cel mai bun material, cu garantarea convenită și prețurile cele mai solide.

(33) 6—?

CUMPĂRAM aramă veche, în
 orice cantitate, precum și tuci
vechi de mașini.

PANTOFARIE ROMANEASCA

A V I Z.

Am onoare a aduce la cunoștința stimatei mele clientele și on. public, că mi-am strămutat atelierul meu de pantofărie din str. Regina Maria în piața Inocențiu M. Clain (casele capitulare).

Mă rog să fiu sprijinit și pe mai departe cu comanda, asigurând un serviciu prompt și prețuri moderate.

Pantofăria
NICOLAE BARNA.

(49) 2—2

Cărți de școală primară.

Dela Librăria Seminarială din Blaj se pot comanda următoarele cărți de școală primară cari cu toată scumpetea de azi nu li-a crescut prețurile, rămânând la cele vechi:

1. »Abecedar« Precup-Cocișiu Nr. de a.
1011—1924. Lei 6'—

2. »Cetirea« cl. II. de T. Cocișiu Nr. de a. 1096—1924.
3. »Cetirea« cl. III. de T. Cocișiu Nr. de a. 1096—1924.
4. »Cetirea« cl. IV. de T. Cocișiu Nr. de a. 1096—1924.

Preoțime! Nou Apărut

Predici la morți

de I. MARGA, protopop
1 expl. 45 lei, plus 5 lei porto.
Se află la Librăria Anca. Cluj.

(7) 18—20

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 15—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc., precum și o dăjdie bisericești: Vestminte și Prapori din cele mai bune stofe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile. Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va comanda vinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 1

RECLAMA

este sufletul comerțului